

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 23CoP/12/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8520201721
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miloš Kolek
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8520201721.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miloša Koleka a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Ingrid Kalinákovej v rodinnoprávnej veci starostlivosti súdu o mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XXX, toho času bytom C. D. XXX, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, dieťa rodičov matky E. B., nar. X.X.XXXX, bytom C. D. XXX, právne zastúpenej JUDr. Vladimírom Dlugolinským, advokátom, Levočská 1, Stará Ľubovňa a otca F. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom C. D. XXX, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou J & J Partners, s.r.o., Palackého 2, Košice, v konaní o úpravu práv a povinností rodičov k mal. dieťaťu, o odvolaní matky a otca proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa, č.k. XP/XXX/XXXX-XXX v spojení s dopĺňacím rozsudkom, č.k 4P/125/2020-433 zo dňa 24.3.2022, takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok vo výrokoch I., II., III. a V.

Mení rozsudok vo výroku IV. tak, že otec je oprávnený stýkať sa s mal. A. každý párny týždeň kalendárneho roka v pondelok a stredu v čase od 15.00 hod. do 18.00 hod., v sobotu a nedeľu v čase od 10.00 hod. do 17.00 hod.
každý nepárny týždeň kalendárneho roka v utorok a štvrtok v čase od 15.00 hod. do 18.00 hod.

Potvrďuje dopĺňací rozsudok.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom v spojení s dopĺňacím rozsudkom rozhodol takto:

I. Súd z v e r u j e mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky E. B., nar. X.X.XXXX, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok.

II. Otec maloletého dieťaťa F. B., nar. XX.X.XXXXX je p o v i n n ý prispievať na výživu mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX sumou 180,- eur mesačne, počnúc dňom 1.10.2020, ktoré výživné je povinný uhrádzať vždy do 15-tého dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám matky mal. dieťaťa E. B., a to do právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva rodičov mal. dieťaťa.

III. D i ť n é v ý ž i v n é za obdobie od 1.10.2020 do 28.2.2022 vo výške 1.660,- eur je otec mal. dieťaťa F. B. p o v i n n ý uhrádzať v pravidelných mesačných splátkach po 50,- eur spolu s bežným výživným, pod stratou výhody splátok pri neuhradení čo i len jednej splátky.

IV. Otec je oprávnený stykať sa s mal. synom A. každý párny týždeň kalendárneho roka, pondelok a stredu v čase od 15.00 hod. do 18.00 hod., a v sobotu v čase od 10.00 hod. do 14.00 hod. a každý nepárny týždeň kalendárneho roka v utorok a štvrtok v čase od 15.00 hod. do 18.00 hod.

V. Matka je povinná mal. A. na styk s otcom riadne pripraviť a v čase začatia styku ho odovzdať otcovi v mieste svojho bydliska. Po skončení styku je otec povinný maloletého A. odovzdať matke v mieste jej bydliska.

VI. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov tohto konania.

Doplniacím rozsudkom súd prvej inštancie zamietol návrh na určenie výživného v prevyšujúcej časti (za obdobie od podania návrhu do 30.9.2020 a v časti nad sumu 180,-Eur mesačne)

Rozsudok odôvodnil tým, že matka návrhom podaným na súd dňa 16.10.2020 žiadala, aby súd upravil výkon rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletému A. tak, že dieťa zverí do jej osobnej starostlivosti a určí výživné zo strany otca sumou 200,- Eur. Súd uviedol, že na Okresnom súde v Starej Ľubovni je vedené aj konania o rozvod manželstva rodičov maloletého pod sp. zn. 4P/94/2020. Súd vo veci rozvodu rozhodol X.X.XXXX, rozhodnutie nie je právoplatné. Rozhodnutie vo veci č.k. 4P/94/2020 je v podstatných okolnostiach rovnaké ako rozsudok, ktorý vyhlásil súd v tomto konaní.

Súd vychádzal zo skutkového stavu, že účastníci konania sú manželia, manželstvo uzatvorili XX.X.XXXX, z manželstva sa narodil jediný syn A., narodený XX.XX.XXXX. Od uzavretia manželstva do XX.X.XXXX účastníci viedli spoločnú domácnosť, spoločne bývali pri rodičoch manžela navrhovateľky. Pre konflikty medzi rodičmi maloletého dieťaťa, ako aj medzi matkou mal. A. a rodičmi manžela, sa navrhovateľka odsťahovala aj s maloletým dieťaťom zo spoločnej domácnosti k svojim rodičom v tej istej obci. Od tej doby manželia nevedú spoločnú domácnosť, o obnovenie manželského spolužitia sa nepokúšali. Manžel navrhovateľky X.X.XXXX podal návrh na rozvod manželstva. Rodičia majú vyhrotené vzťahy, prestali spolu komunikovať, nevedia sa dohodnúť na výkone rodičovských práv a povinností k maloletému A.. Matka je od októbra 2019 poberateľkou rodičovského príspevku, ktorý aktuálne poberá v sume 275,90,- Eur mesačne, poberá prídavok na dieťa v sume 25,50,- Eur mesačne, iný príjem nemá. Od mája 2020 býva pri svojich rodičoch, ktorým na chod domácnosti prispieva sumou 50,- Eur. Má bežné výdaje na dieťa a na seba, je zdravá. Otec je od 5.1.2014 držiteľom živnostenského oprávnenia. V období od 22.4.017 do 23.9.2020 bol spoločníkom a konateľom obchodnej spoločnosti F. G.. Obchodný podiel previedol bezodkladne na svoju matku. Podľa čestného vyhlásenia A. B. – otca manžela navrhovateľky, manžel navrhovateľky z tejto spoločnosti nemal žiaden príjem. Podľa daňového priznania za rok 2019 otec dosiahol príjem 31.474,75,- Eur a výdavky mal vo výške 26.462,30,- Eur. Podľa daňového priznania za rok 2020 dosiahol celkový príjem 22.125,95,- Eur a výdavky mal vo výške 1.937,97,- Eur (poznámka odvolacieho súdu - z daňového priznania vyplýva, že výdavky boli 15.937,97,- Eur). Podľa peňažného denníka za rok 2020 vo výdajoch mal účtované cestovné náhrady v celkovej sume cca 8.820,- Eur, čo na mesiac predstavuje cca 735,- Eur. Otec dieťaťa tento údaj vysvetlil na pojednávaní tým, že pod cestovnými náhradami ma zaúčtované aj stravné, ubytovanie a cestovné, pretože v C. musel aj niekde bývať. Tieto tvrdenia navrhovateľa súd vyhodnotil ako účelové a zavádzajúce, nakoľko je potrebné diferencovať, čo je náklad na cestovné, na stravu a na ubytovanie. V období od uzavretia manželstva do septembra 2020 pracoval otec v C., kde ako sám uviedol, dosahoval príjem 400 až 500,- Eur mesačne. Prácu ukončil z dôvodu epidémie Covidu a rodinných problémov. Zo spisu tamojšieho súdu č.k. 2Pc/27/2020 vyplýva, že otec uviedol, že v C. dosahoval príjem asi 2.500,- Eur mesačne. Podľa navrhovateľky v závislosti od počtu odpracovaných hodín mohol zarobiť aj 5.000,- Eur mesačne. V uvedenej veci č.k. 2Pc/27/2020 súd rozhodol rozsudkom o povinnosti otca prispievať na výživu manželky sumou 100,- Eur mesačne počnúc od 28.10.2020 a zároveň ho zaviazal k úhrade dlžného výživného v celovej sume 1.410,- Eur, rozsudok ešte nie je právoplatný. Otec maloletého dieťaťa mal s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v G. D. uzatvorenú dohodu o poskytnutí finančného príspevku v rámci projektu „prvá pomoc“, na základe ktorej mu bola za január 2021 vyplatená suma 810,- Eur, za február 870,- Eur, za marec 870,- Eur, rovnako za apríl, máj a jún 2021. Od júla 2021 mal príjem len z podnikateľskej činnosti asi 150,- Eur mesačne. Od XX.X.XXXX je otec práceneschopný, poberá nemocenskú dávku v sume 397,- Eur. Podľa lustrácie sociálnej poisťovne uhrádzal odvody z vymeriavacieho záklaďy v období júl 2020 do júl 2021 v sume 583,69,- Eur mesačne

a od júla 2021 z vymeriavacieho 585,67,- Eur mesačne. Býva u rodičov, svoje výdavky špecifikoval ako úhradu životnej poisťky, havarijnej poisťky, PZP oprava vozidla. Predložil zmluvu o pôžičke, na základ ktorej si od svojej matky mesačne požičiava sumu 300,- Eur. Má výdavky na stravu, ošatenie, hygienu. Mesačne na lieky minie cca 20,- Eur odkedy je práceneschopný. S úhradou nákladov mu pomáhajú rodičia. Otec je vlastníkom štvorročného osobného motorového vozidla H. a garáže. Na výživu dieťaťa od konca augusta 2021 prispieval sumou 100,- Eur a od septembra 2021 sumou 50,- Eur mesačne. Maloletý A. má dva a pol roka, je v osobnej starostlivosti matky, ktorá mu zabezpečuje celodennú starostlivosť. Neodkladným opatrením č.k. 2P 148/2020 zo dňa 7.12.2020 v spojení s uznesením Krajského súdu Prešov č.k. 24CoP/4/2021 zo dňa 28.1.2021 bol maloletý A. zverený do osobnej starostlivosti matky.

Súd uviedol, že z vykonaného dokazovania a zo stanovísk oboch rodičov bolo preukázané, že rodičia maloletého dieťaťa nežijú spolu, matka opustila spoločnú domácnosť v apríli 2020 pre nezhody so svokrovcami. Otec dieťaťa v predmetnom konaní súhlasil, aby bol maloletý A. zverený do osobnej starostlivosti matky na čas do rozvodu manželstva. Taktiež súhlasil s matkou navrhovanou úpravou styku, a to v zmysle neodkladného opatrenia Krajského súdu v Prešove č.k. 21CoP/159/2021-144 zo dňa 15.12.2021 s tým, aby tento styk bol časovo navýšený o jednu hodinu oproti tomuto rozhodnutiu. Na tejto úprave styku bola medzi rodičmi zhoda. Súdu uviedol, že otec a matka zhodne navrhli, aby bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matke. Tiež bola zhoda o úprave styku otca s maloletým dieťaťom. Podľa názoru súdu je zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti dieťaťa do osobnej starostlivosti matke v jeho najlepšom záujme, pretože matka vzhľadom na nízky vek dieťaťa mu dokáže zabezpečiť v plnom rozsahu jeho vývinové potreby, ako aj stabilitu výchovného prostredia. Matka sa o maloletého syna riadne stará od narodenia. V jej doterajšej starostlivosti neboli zistené žiadne nedostatky. O dieťa je riadne postarané. Taktiež je súd toho názoru, že je potrebné aj vhodné naďalej pokračovať v realizovaní styku otca s maloletým dieťaťom v zmysle neodkladného opatrenia Krajského súdu v Prešove č.k. 21CoP/159/2021-144 zo dňa 15.12.2021 s tým, aby tento styk bol časovo navýšený o jednu hodinu. Pri určení výživného súd uviedol, že určenie výživného závisí od výšky pravidelných aj nepravidelných mesačných platieb na dieťaťa, ako aj od posúdenia zárobkových schopností a možností otca tak subjektívnych ako aj objektívnych, tiež od majetkových pomerov životnej úrovne. Súd citoval zákonnú úpravu, podľa ktorej sa dieťa má právo podieľať na životnej úrovni rodičov. Uviedol, že po vykonanom dokazovaní určil vyživovaciu povinnosť otca k maloletému synovi sumou 180,- Eur mesačne s poukazom aj na stanovisko kolízneho opatrovníka. Zohľadnil stav opodstatnených a odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa, prihliadol na možnosti, schopnosti a majetkové pomery na strane oboch rodičov, ako aj na osobnú starostlivosť matky. Matka má príjem pozostávajúci len z rodičovského príspevku v sume 275,90,- Eur. Otcovi maloletého dieťaťa objektívne nič nebránilo riadne realizovať podnikateľskú činnosť v zmysle živnostenského oprávnenia, ktorú do času kým viedli spoločnú domácnosť aj realizoval. Po odrátaní výdavkov od príjmov, ktoré priznal v daňovom priznaní za rok 2020 činí rozdiel 6.188,95,- Eur, čo je mesačne 515,- Eur. K tomu treba prirátat aj časť cestovných náhrad, kde podľa vyjadrenia otca má zarátané aj výdaje na ubytovanie a stravovanie. Príjem otca je neporovnateľne vyšší ako príjem matky aj v čase, kedy mu bola vyplácaná prvá pomoc od štátu počas pandémie v sume 870,- Eur mesačne. Práceneschopnosť otca trvá od XX.X.XXXX, nemocenská dávka vyplácaná otcovi je tiež podstatne vyššia ako matke vyplácaný rodičovský príspevok. Súd mal za preukázané, že obaja manželia žijú pri svojich rodičoch a teda majú porovnateľné výdaje súvisiace s bývaním. Taktiež majú obaja bežné náklady na živobytie. Otec je navyše výlučným vlastníkom garáže a osobného motorového vozidla. Súd dal do pozornosti aj tú skutočnosť, že otec maloletého dieťaťa bol spoločníkom a konateľom obchodnej spoločnosti F. G. a obchodný podiel previedol bezodplatne na svoju matku. Tvrdenie otca o jeho nízkych príjmoch možno vzhľadom na toto vyhodnotiť ako účelové, nakoľko sa sám dobrovoľne vzdal obchodného podielu bez akejkoľvek náhrady. Súd určil výživné vo výške 180 Eur mesačne od podania návrhu na súd, nakoľko nezistil žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by bránili matke maloletého dieťaťa podať predmetný návrh skôr. Matka odišla zo spoločnej domácnosti v apríli, návrh na súd podala až v októbri 2020. Súd odôvodnil vyčíslenie dlžného výživného, vychádzal z toho, že otec od augusta 2020 do konca augusta 2021 dobrovoľne uhrádzal výživné na dieťa v sume 100,- Eur a od septembra 2021 ho uhrádzal vo výške 50,- Eur mesačne. Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 52 CMP.

Doplniacím rozsudkom zo dňa 24.3.2020 súd v prevyšujúcej časti návrh zamietol, tento rozsudok odôvodnil tým, že vo výroku rozsudku rozhodol o vyživovacej povinnosti otca k dieťaťu v sume 180 Eur

mesačne od podania návrhu na súd, čo aj riadne odôvodnil. Opomenul však rozhodnúť o prevyšujúcej časti návrhu ohľadom výšky výživného, ako aj návrhu určiť toto výživné späťne počnúc od mája 2020. Preto súd návrh v prevyšujúcej časti zamietol, poukázal na odôvodnenie rozsudku z 8.3.2022 v bodoch 35. až 38., kde odôvodnil zamietnutie návrhu v prevyšujúcej časti.

Proti dopĺňaciemu rozsudku v zákonom stanovenej lehote podala odvolanie matka. Uviedla, že musí poukázať na životnú situáciu, v ktorej sa ocitla a to, že v mesiaci máj 2020 bola vyhodená svokrovcami z domácnosti, v ktorej žila. Otec maloletého dieťaťa v tom čase nebol doma, bol v práci v zahraničí. Z práce prišiel až v júli 2020. Myslela si, že situáciu, ktorá vznikla, budú riešiť spoločne a nedôjde k rozvodu manželstva a následným ďalším súdnym konaniam. Po tom, čo zo strany manžela bol podaný návrh na rozvod, musela riešiť vzniknutú situáciu komplexne. Požiadala o poskytnutie právnej pomoci Centrum právnej pomoci a následne čo je bola priznaná právna pomoc podala návrh na súd. Zo strany matky nedošlo k žiadnemu otáľaniu s podaním návrhu na úpravu rodičovských práv a povinností a jej správanie nemožno považovať za účelové. Nie je žiaduce, ak existuje aspoň čiastočne nádej na riešenie krízovej situácie dohodou, aby bol podávaný návrh na súd. Navrhla, aby odvolací súd zmenil rozsudok a priznal výživné pre maloletého A. od mája 2020, teda od odchodu zo spoločnej domácnosti a aby v tejto časti zmenil aj rozsudok o výroku o dlžnom výživnom.

Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky navrhol, aby toto odvolanie bolo zamietnuté. Poukázal na sms komunikáciu zo dňa 02.04.2020 na správu, kde matka dieťaťa okrem iného napísala „zbohom odchádzame“. Podľa jeho názoru je zo správania a konania jeho bývalej manželky jasné, že odchod zo spoločnej domácnosti plánovala.

Proti rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie otec, a to proti všetkým výrokom rozsudku zo dňa 8.3.2022 s výnimkou výroku o povinnosti matky pripraviť A. na styk s otcom. Odvolanie odôvodnil tým, že nesúhlasí so zverením syna A. do osobnej starostlivosti matky. Poukázal na to, že rozhodujúci súd má vedomosť o tom, že celý čas sa otec domáha striedavej starostlivosti. Rovnaký postoj prezentoval aj v rozvode konaní. Poukázal na to, že rozhodujúca sudkyňa ani jemu ani kolízному opatrovníkovi neumožnila prezentovať navrhovanú dohodu rodičov o úprave práv a povinností k maloletému a ani preukázať jej dôvodnosť priamo v prebiehajúcim konaní. Poukázal na to, že konajúca sudkyňa oznámila Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa ako naložila s jeho návrhom na začatie konanie z úradnej povinnosti, pričom z tejto odpovede vyplýva, že sudkyňa je zjavné, že ani ÚPSVaR ani rodičia nevedia určiť, aká úprava styku by bola pre maloletého A. najvhodnejšia. Navrhol, aby odvolací súd v predmetnom konaní pripojil aj spis č.k. 2P/48/2021. Otec ďalej uviedol, že nesúhlasí s rozhodnutím o zverení dieťaťa do osobnej starostlivosti matky aj z toho dôvodu, že dáva do pozornosti odvolacieho súdu záujem dieťaťa. Súd neprihliadal na zásady vyplývajúce z čl. 1, čl. 5 písm. c/, f/ a h/ Zákona o rodine. Napriek tomu, že otec sa o svojho syna A. zaujíma a ma záujem, schopnosti, možnosti, podmienky ako aj zázemie, aby sa o svojho syna A. postaral, a to minimálne na takej úrovni na akej sa vedel postarať o jeho matku v čase, kedy sa ako XX-ročná nasťahovala do domu jeho rodičov. Súd má vedomosť aj o tom, že A. je bránené, aby bol čo i len v kontakte so svojím otcom a mal vedomosť aj o tom, že o A. sa zaujímajú jeho starí rodičia B.. Ich návrh však rozhodujúci súd zamietol. Súd mal vedomosť aj o tom, že otec maloletého dieťaťa je od XX.XX.XXXX PN z dôvodu úrazu, ktorý mu spôsobil starý otec dieťaťa I. J., keď ho zrazil svojím autom. Otec poukázal na svoje pomery a skutočnosť, že A. a jeho matka majú v tomto období v dome starých rodičov Konkoľových k dispozícii 1 izbu, ktorej plocha je okolo 12m². V domácnosti otca má A. so svojím otcom k dispozícii samostatnú bytovú jednotku s plochou cca 120m². V tejto domácnosti má A. kompletne zariadenú svoju detskú izbu vrátane bicykla, hudobných nástrojov. Má aj možnosť byť v kontakte s domácimi zvieratami, ktoré má A. rád. Vyjadrenie otca v konaní sú konzistentné od začiatku prejavuje záujem o starostlivosť o dieťa. Je v záujme otca, ale aj v najlepšom záujme dieťaťa, aby bol maloletý A. zverený do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Z vykonaného dokazovania je zjavné, že maloletý A. výrazne nepreferuje žiadneho z rodičov, s oboma má vytvorený dobrý a blízky vzťah, oboch má rád. K stretávaniu sa dieťaťa s otcom došlo až na základe rozhodnutia KS Prešov, neodkladného opatrenia č.k. XXCoP/XXX/XXXX-XXX, pričom A. už na prvom stretnutí mal záujem zotrvať s otcom dlhší čas, ale s matkou dieťaťa nebolo možné dohodnúť sa nad rámec tejto úpravy. Dohoda s matkou nad rámec súdnej úpravy nie je možná ani v tomto období. Ani napriek tomu,

že má vedomosť o tom, že A. chce byť so svojím otcom a teší sa na otca. Súd prvej inštancie sa nedostatočne vysporiadal s otázkou najlepšieho záujmu dieťaťa. Priebeh stretnutí s maloletým prebiehal bezproblémovo, A. sa upol na otca majú spolu blízky a vrúcny vzťah. Poukázal na to, že cieľom plánu práce s rodinou dieťaťa, ktorú stanovil kolízny opatrovník bola od začiatku práce s rodinou „podpora prijatia faktu spoluúčasti oboch rodičov na výchove dieťaťa“. Pre naplnenie tohto cieľa pokračoval následne s poradenstvom a prácou v rodine aj akreditovaný subjekt, s ktorým však matka odmietla spolupracovať a predčasne ukončila spoluprácu. Uviedol, že matka bránila A. v byt' v kontakte s otcom cez mobilné aplikácie. Vyjadrenie matky, keď otcovi svojho syna A. povedala, že „ja mám v rukách zlaté vajce“ považuje otec dieťaťa za prejav jej majetníctva a nezrelosti a za to, že peniaze povýšila nad zdravý vývin a pohodu svojho syna. Poukázal na to, že matka v čase odchodu zo spoločnej domácnosti zobrala všetky úspory, ktoré v tom čase boli v domácnosti napriek tomu, že sama disponovala sumou 800,- Eur, čo bola štátna sociálna dávka na pokrytie výdavkov spojených so zabezpečením nevyhnutných potrieb novorodenca. Uviedol, že rozhodnutie súdu o výživnom nezohľadňuje aktuálnu situáciu a predložené dôkazy keď otec dieťaťa od septembra 2021 je práce neschopný a jeho jediným príjmom je nemocenská dávka vo výške 12,804 Eur za každý kalendárny deň v danom mesiaci. Považuje rozhodnutie o výživnom v sume 180,- eur za neprimerané a pre otca likvidačné. Výdavky na dieťa uvedené matkou sú účelové, neodôvodnené a nepreukázané. Matka neuviedla pri definovaní svojich príjmov výživné na dieťa, ktoré jej otec posielal pravidelne. Neuviedla ani pandemický prídavok na dieťa vo výške 100,- eur, ktorý bol uhradený v októbri 2021, neuviedla ani výšku manželského výživného, ktorú jej povinný poslal na jej účet spolu v sume 200,- eur už v mesiaci február 2022 a to bežné výživné 100,- Eur a dlžné výživné 100,- Eur. Súd nezohľadnil ani všetky príjmy matky dieťaťa a ani sumu úspor 2000,- Eur v hotovosti a sumu 800,- eur príspevku pri narodení dieťaťa s ktorou matka odišla zo spoločnej domácnosti. Je nevyhnutné aby sa súd argumentačne vysporiadal s možnosťou otca dosahovať príjem, ktorý by pokryl určené výživné bez toho, aby to ohrozovalo jeho vlastnú výživu a aby to nebolo pre otca likvidačné. Otec nie je schopný v tomto období platiť výživné v takej výške, v akej mu to bolo určené. Poukázal na to, že rozsudkom okresného súdu Stará Ľubovňa 2Pc/25/2020 bola otcovi uložená povinnosť prispievať manželke na výživné sumou 100,- Eur mesačne a zaplatiť dlžné výživné 1410,- Eur v splátkach po 100,- Eur. Otec je v dôsledku úrazu zo dňa XX.XX.XXXX práce neschopný a poberá nemocenské dávky podľa počtu kalendárnych dní v mesiaci vo výške 384,12 resp. 397,- Eur mesačne a tieto predstavujú jeho jediný príjem. Otec prácu v zahraničí ukončil v auguste 2020 z dôvodu, že po rokoch strávených v zahraničí chcel byť s rodinou. Mal záujem sa reálne podieľať na starostlivosti a výchove svojho syna a reagoval aj na nepriaznivý stav manželstva. Otec si začal plniť svoj dlhoročný plán o otvorení vlastnej prevádzky autoservisu začiatkom roka 2021. Vzhľadom k pandemickým opatreniam súvisiacim s covidom sa otec nedostal k zákazkám, ktoré by dosahovali zisk a taký príjem aký mal do augusta 2020, keď pracoval v C.. Preto otec požiadal o tzv. prvú pomoc v čase pandémie, ktorá mu bola vyplácaná v mesiacoch január 2021 až jún 2021 avšak z tejto podpory otec musel hradiť všetky povinné odvody do poisťovní z čoho mu ostal čistý príjem v rozpätí od 496,21,- Eur do 473,37,- Eur. Poukázal na článok 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky podľa ktorého každý má právo na slobodnú voľbu povolania a prípravu naň ako aj právo podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť a uviedol, že toto ustanovenie umožňuje každému v rozhodnúť sa akým spôsobom bude nakladať so svojím osobným a pracovným potenciálom a aké si zvolí povolanie resp. podnikanie bez ohľadu na názor, či požiadavky a prania iných osôb. Uviedol, že prevod obchodného podielu spoločnosti F. nebol účelový. Poukázal na čestné prehlásenie založené v spise zo dňa 26.05.2021. Uviedol, že tak ako bezodplatne získal od svojho otca obchodný podiel spoločnosti, rovnako bezodplatne ho previedol na svoju matku a to z dôvodu, že aj toto jeho vlastníctvo obchodného podielu viedlo už počas spolužitia manželov k nezhodám. Uviedol, že napriek tomu, že bolo rozhodnuté o vylúčení F. F. J. z vykonávania úkonov v predmetnej veci je z rozhodnutí OS Stará Ľubovňa zjavné, že rodičia maloletého A. v postavení účastníkov všetkých konaní nemali rovnocenné postavenie. Oproti dôkazom otca pre rozhodnutia súdu postačili iba vyjadrenia a domnienky matky dieťaťa. Vzhľadom k rozhodnutiam OS Stará Ľubovňa je nútený už toho času len na výživnom uhrádzať matke mesačne 430,- Eur ktoré pozostáva zo sumy výživného na maloletého, dlžného výživného, výživného na manželku a dlžného výživného na manželku, pričom jeho príjem je najviac 397,- Eur mesačne. Navrhol, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie prvoinštančného súdu, zveril maloletého A. do striedavej starostlivosti oboch rodičov bez určenia výživného. Alternatívne, aby odvolací súd rozhodnutie zrušil.

Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca aj matky uviedol, že trvá na svojich písomných a ústnych vyjadreniach v predmetných veciach a navrhol potvrdiť prvoinštančné rozhodnutie v celom rozsahu.

S prihladením na vek maloletého A. sa aktuálne nejaví ako vhodné vyhovieť návrhu otca na striedavú osobnú starostlivosť v rozsahu v akom to otec navrhuje.

Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj "CMP") na konania podľa CMP sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej aj "CSP") ak CMP neustanovuje inak.

Odvolačný súd preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj a konanie, ktoré mu predchádzalo, a zistil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je čiastočne vecne správne a čiastočne je potrebné ho zmeniť.

Vecne správne je rozhodnutie o zverení maloletého A. do osobnej starostlivosti matky. Aj odvolací súd je toho názoru, že vzhľadom na vek maloletého A. zatiaľ neprichádza do úvahy striedavá osobná starostlivosť. Je nepochybné, že otec javí záujem o maloletého, má vytvorené predpoklady, aby sa o maloletého riadne postaral. Pre striedavú osobnú starostlivosť je potrebná aj určitá vyspelosť dieťaťa, čo v danom prípade ešte nie je splnené. Odvolací súd súhlasí so záverom súdu prvej inštancie, že matka sa o maloletého A. stará bez výrazných problémov v starostlivosti o neho resp. že neboli zistené žiadne problémy, a preto nie je dôvod meniť rozhodnutie o zverení maloletého A. matke.

Vecne správny je aj výrok o určení výživného, dlžného výživného a výrok o zamietnutí návrhu v prevyšujúcej časti. Je pravda, že otec počas výkonu prác v C. mal príjem oveľa vyšší (viac ako 2.500,-Eur mesačne), avšak otcove odôvodnenie prečo túto prácu opustil, neumožňuje urobiť záver o tom, že sa bez dôležitého dôvodu vzdal výhodnejšieho zamestnania (§ 75 ods. 1 zákona o rodine). Otcov motív vrátiť sa na Slovensko (rozvíjať vzťah so synom a pracovať na záchrane manželstva) je dôležitým dôvodom, pre ktorý sa vzdal výhodnejšieho zamestnania. Preto podľa názoru odvolacieho súdu je v tomto prípade potrebné vychádzať z reálnych príjmov otca a z jeho možností, ktoré mal v čase rozhodovania súdu (teda z možností mať príjem na území SR). Odvolací súd považuje za správny záver a odôvodnenie súdu prvej inštancie, že je v možnostiach otca platiť výživné na syna v sume 180,-Eur mesačne.

Navyše, aj keď otec tvrdí, že jeho reálny príjem je cca 500,-Eur mesačne, odvolací súd poukazuje na to, že výživné povinného rodiča môže byť určené aj podľa jeho možností (§ 62 ods. 2 a § 75 ods. 1 zákona o rodine). Otec prevádzkuje autoservis, má v tejto oblasti profesionálnu skúsenosť. Odvolací súd poukazuje na to, že príjem zamestnancov v automobilovom priemysle v Slovenskej republike je od 791,-Eur do 1955,-Eur (K.). Vzhľadom na to, že otec v uvedenej oblasti má profesionálnu skúsenosť, má schopnosť dosiahnuť aj vyšší, ako minimálny príjem. Otcov potencionálny príjem odvolací súd ustálil na 1300,-Eur mesačne ako približný priemer minimálneho a maximálneho príjmu v tomto segmente. Takýto možný príjem potvrdzuje schopnosť otca platiť mesačné výživné 180,-Eur.

V konaní nebolo preukázané, že matka pri odchode zo spoločnej domácnosti zobrala spoločné úspory v sume 2.000,-Eur.

V tomto prípade nie sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa na určenie výživného aj za obdobie pred podaním návrhu (§ 77 ods. 1 Zákona o rodine). Odvolací súd by za takýto dôvod v súlade s literatúrou (Pavelková, B., Zákon o rodine. Komentár. 3. vydanie. Bratislava : C.H. Beck, 2019, s. 688 – komentár k ustanoveniu § 77)považoval objektívnu nemožnosť podať návrh na určenie výživného, takýto dôvod však nie je daný. Matka návrh mohla podať, neurobila tak zo svojho subjektívneho dôvodu (že neočakávala začatie súdnych konaní), ktorý odvolací súd nepovažuje za dôvod hodný osobitného zreteľa.

Z uvedených dôvodov odvolací súd výroky I., II., III. a V. rozsudku súdu prvej inštancie, ako aj dopĺňací rozsudok potvrdil postupom podľa § 2 ods. 1 CMP v spojení s § 387 ods. 1 CSP.

Výrok IV. o úprave styku otca s maloletým A. odvolací súd postupom podľa § 2 ods. 1 CMP v spojení s § 388 CSP zmenil tak, že rozšíril styk otca s maloletým. Odvolací súd nezistil žiadne dôvody, pre ktoré by sa otec s maloletým nemohol stretávať aj na dlhšiu dobu, ako stanovil súd prvej inštancie. Odvolací súd oceňuje snahu a ochotu otca postarať sa všestranne o syna a považuje za súladné so záujmom dieťaťa byť ústretový k takejto snahe. Striedavá osobná starostlivosť, ako bolo uvedené vyššie, ešte nie je možná, je však možné upraviť styk otca so synom tak, aby maloletý aj otec mali možnosť rozvíjať svoj vzťah aj tým, že ich stretávanie bude trvať dlhšie ako 3 hodiny. Styk bol upravený na čas najdlhšie 7 hodín počas jedného dňa a takto upravený styk je v záujme maloletého.

Keďže odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie, rozhodol aj o trovách prvoinštančného i odvolacieho konania. V danom prípade nie sú známe žiadne dôvody, pre ktoré by malo byť rozhodnuté inak ako spôsobom vyplývajúcich z § 52 CMP, a preto odvolací súd rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov prvoinštančného ani odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 420 CSP alebo 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť byť zastúpený advokátom neplatí za podmienok ustanovených v § 429 ods. 2 CSP.